

APRIL 2014

The Future is (**Y**)ours to make

1 JAAR VRIJDAGGROEP

100 BELEIDSAANBEVELINGEN VOOR HET LAND VAN MORGEN

Inhoudstafel

Voorwoord van de voorzitter	4
Voorwoord van de Koning Boudewijnstichting	6
De Vrijdaggroep: Que?	7
1 jaar Vrijdaggroep in cijfers	9
Leden van de Vrijdaggroep	10
Beleidsaanbevelingen na 1 jaar Vrijdaggroep	16
Uitsmijter	28
Colofon	30

Voorwoord van de voorzitter

In december 2011 kreeg ik een email met de intrigerende titel «Vrijdaggroep». Ik kende de man achter het bericht als een jonge prof internationale betrekkingen die, gewapend met een radde tong en scherpe pen, nooit naliet aan de boom van opiniërend Vlaanderen te schudden. *“Visie en frisse ideeën, daar had ons land nood aan, en of ik niet eens op de koffie bij de Koning Boudewijnstichting komen wou.”*

Jonathan Holslag speelde al een tijd met het idee jonge academici, politici, ondernemers en kunstenaars in een vrijwillig beleidsplatform samen te brengen om over de maatschappelijke uitdagingen van onze generatie na te denken. De denktank zou bewust pluralistisch en multidisciplinair zijn, en zo goed mogelijk het hedendaagse België weerspiegelen: meertalig en multicultureel. *“Du choc des idées jaillit la lumière», zeggen de Fransen, en dat zou met de Vrijdaggroep niet anders zijn.”* Als fervent gelover in de ontzuiling en het samenwerkingspotentieel van de generatie Y was ik meteen verkocht. Een forum krijgen om concrete oplossingen aan te reiken, onderbouwd maar out-of-the box, het leek me wel wat.

De Koning Boudewijnstichting was ook al een tijdje op een gelijkaardig concept aan het broeden en indien we met een voldoende interessante en diverse groep een gefundeerd plan konden voorleggen, zou “de Stichting” ons financieel en administratief ondersteunen. Genoeg om tijdens de lange vergaderingen niet te verhongeren, onze schrijfsels te vertalen en de auteurs te vergoeden.

Wat volgde waren tientallen vergaderingen op de universiteit en in de vele Brusselse cafés. We boetseerden er samen aan de groep en het concept. Niet tevergeefs, zo bleek enkele maanden later wanneer we het groen licht van de Raad van Bestuur van de Koning Boudewijnstichting kregen.

“Jonkies krijgen eigen denktank” kopte een krant niet veel later. Wij zien de groep echter meer als een platform, en proberen er zo weinig mogelijk een praatbarak van te maken. De vraag rijst met andere woorden of we het afgelopen jaar de verwachtingen hebben kunnen inlossen en hoe ons werk 1 jaar na de officiële lancering van 19 april 2013 moet worden geëvalueerd? Waar willen we naar toe werken en hanteren we daartoe de aangewezen strategie? Ook daar dient een jaarboek voor.

Onze opzet is het debat op een zichtbare manier te voeden met vernieuwende ideeën die de vaak artificiële partijpolitieke grenzen en ideologische zuilen overstijgen. *“Via onze 3 rapporten en tientallen columns in De Morgen en L’Echo hebben we het afgelopen jaar 100 beleidsaanbevelingen op onze kleine wereld losgelaten.”*

Prikkelend was de interesse voor ons verhaal de momenten dat de belangrijkste belanghebbenden enthousiast deelnamen aan onze debatsessies waar onze voorstellen werden gewikt en gewogen, en soms goed bevonden. Aanmoedigend was de vraag van een toppoliticus om een vervolgrapport te schrijven, of met NGO's samen te werken. En best fier waren we toen in kranten onze naam naast die van gevestigde academici met een reputatie van hier tot in Boston prijkte.

Of we daarmee ons doel hebben bereikt weet ik niet. *"Hoe plant je een zaadje? Kan één stuk, één interview, of één rapport de spreekwoordelijke druppel zijn die iemand van mening doet veranderen?"* Vast staat dat we nog veel werk voor de boeg hebben. Het komende jaar willen we met de Vrijdaggroep intensiever gebruik maken van de sociale media, foto's en video's en op termijn een nieuwsbrief en alumniwerking lanceren. De website moet worden vernieuwd, de groep versterkt met nieuwe profielen zoals kunstenaars, en de thema's moeten beter de diversiteit van de groep weerspiegelen. We beseffen maar al te goed dat we tijdens het eerste jaar vooral economische onderwerpen hebben aangesneden, en bij momenten onvoldoende onze zelf aangemeten rol van creatieve tenen-trappers hebben vervuld. We beseffen dat problemen ingewikkeld zijn, en pasklare oplossingen vaak niet voor handen. In onze pijn zitten daarom ook projecten met een tastbare dimensie, zoals een geïllustreerd boek over het Brussel van morgen en een rapport over de Belgo-Congolese relaties.

De opzet van dit boekje gaat echter verder dan een overzicht "1 jaar Vrijdaggroep". Het geeft ook een idee van de vraagstukken die ons, jongeren van diverse pluimage, interesseren, en de manier waarop wij ze zouden willen aanpakken." We hebben niet de pretentie allesomvattende oplossingen te kunnen bieden op de grote uitdagingen van onze tijd zoals het klimaat, de ongelijkheid, het slabakkende klassieke economische groeimodel, de vergrijzing, de geopolitieke onrust, de toekomst van het internet en de privacy. Evenmin hebben we de arrogantie voor of namens de generatie Y te mogen spreken. Wel proberen we alle onheilsberichten ten spijt constructief ons steentje bij te dragen aan het debat omdat we geloven in resultaat wanneer iedereen mee in het bad getrokken wordt. In deze hypercomplexe samenleving liggen cynisme, defaitisme en dus ook populisme altijd op de loer en vormen zij, omwille van hun ongrijpbare présence, misschien wel de grootste bedreigingen van onze tijd. Vandaar dit credo op de vooravond van wat wel eens de belangrijkste verkiezingen uit ons leven zouden kunnen zijn: the future is (Y)ours to make!

Brieuc Van Damme, maart 2014
Voorzitter

Voorwoord van de Koning Boudewijnstichting

De Koning Boudewijnstichting is verheugd deze publicatie te kunnen introduceren van de Vrijdaggroep, een dynamische groep jongeren die tot de generatie Y behoren, ook wel de Millennials genoemd.

We waren ons bewust van het gebrek aan een denktank of platform voor jongeren in België om de uitdagingen waar zij vandaag meer worstelen, en morgen moeten oplossen, te bespreken. We geloven dan ook sterk dat één van onze rollen in deze Europese samenleving die van een convenor moet zijn die verschillende belanghebbenden samenbrengt in een neutraal platform voor franke discussie en debat.

Wanneer Jonathan Holslag, professor internationale betrekkingen aan de VUB, ons met dezelfde idee benaderde, besloten we dat het tijd was een groep getalenteerde en gemotiveerde jongeren samen te brengen en hun werk te ondersteunen.

De Vrijdaggroep verenigt een zeer diverse bende jonge professionals, tussen de 25 en de 35 jaar oud. Het voorbije jaar zijn ze een zestal keer samengekomen van donderdagavond tot vrijdagavond om onderwerpen te bespreken die alle aspecten van onze samenleving raken. Sinds zijn eerste vergadering heeft de groep zich achter een missie geschaard, dat in een charter gegoten, en een energieke participatiecultuur van kruisbestuiving en het uitwisselen van ideeën opgebouwd.

De resultaten van hun overleg vindt u in hun 3 rapporten en verschillende artikels terug. De groep publiceert ook tweewekelijks een column in De Morgen en L'Echo. De leden van de Vrijdaggroep hebben proactief de media en andere fora proberen te prikkelen opdat hun stem zo goed mogelijk gehoord zou worden.

Hun werk culmineert in 100 beleidsaanbevelingen die u in dit boekje kunt raadplegen. Ze hebben een breed gama aan onderwerpen aangesneden vanuit een fris perspectief, waaronder economie, onderwijs, arbeidsmarkt, pensioenen, zorg en gezondheidszorg, mobiliteit, energie, milieu, Europa en internationale betrekkingen.

De Stichting onderschrijft niet per se de aanbevelingen van de Vrijdaggroep, maar we zijn trots deze toegewijde jonge mensen te ondersteunen in de vormgeving van hun leven en ideeën. *"We hopen dat hun suggesties zowel Belgische als Europese beleidsmakers zullen informeren en inspireren in het aanpakken van de moeilijke uitdagingen van deze tijd. De vraagstukken zijn zeker niet uniek aan België; in gans Europa zoeken jongeren naar antwoorden en oplossingen."*

We kijken uit naar de verderzetting van het goede werk van de Vrijdaggroep. Proficiat aan elk van jullie! Jullie bewijzen dat de jongeren het goed voor hebben met de toekomst.

De Koning Boudewijnstichting, maart 2014

De Vrijdaggroep: Que?

Missie

De Vrijdaggroep verzamelt jonge mensen van 23 tot 35 jaar met belangstelling voor de maatschappelijke uitdagingen. De leden, die van beide kanten van de taalgrens komen en niet per se experts zijn in de behandelde onderwerpen, trachten vernieuwende oplossingen te vinden voor de uitdagingen waarmee België wordt geconfronteerd.

De groep dankt haar bijzondere karakter niet alleen aan haar 'jonge' en ambitieuze visie op de verschillende problemen, maar ook aan de diversiteit van haar leden. Nieuwe leden worden collegiaal gekozen, in een streven om de vertegenwoordigde horizonten te verruimen en een evenwicht tussen de taalgroepen en de professionele middens in stand te houden.

De Vrijdaggroep structureert haar werk rond de productie van rapporten die gedurende zes maanden tot een jaar door een of meer leden van de groep worden voorbereid. De groep kiest haar thema's en neemt al haar beslissingen consensueel. Een externe organisatie kan de groep kosteloos voorstellen om zich over een bepaald thema te buigen. Het positieve of negatieve antwoord op dat verzoek hangt af van de interne agenda van de groep en de verzoeker oefent geen enkele invloed uit op de inhoud van het advies.

Parallel met deze rapporten gebruikt de Vrijdaggroep verscheidene communicatiekanalen om haar ideeën te delen en debatten in de publieke opinie te starten (opiniestukken, persberichten, deelname aan congressen, ...). De groep communiceert naar buiten toe in het Frans en in het Nederlands.

Elk schriftelijk document wordt door zijn coauteurs ondertekend. Zij dragen als enigen de volledige verantwoordelijkheid voor de wetenschappelijke juistheid van hun stellingen en voor hun ideologische posities. De teksten zijn echter altijd de vrucht van een wisselwerking met de groep, waarbij de andere leden opbouwende kritiek leveren of vormelijke of inhoudelijke verbeteringen voorstellen.

De groep wordt gesponsord door de Koning Boudewijnstichting, die de nodige logistieke en financiële steun verleent maar niet tussenkomt in de keuze van de thema's of de inhoud van de verdedigde stellingen. De leden nemen onbezoldigd deel aan de verschillende sessies. Zij ontvangen een forfaitaire vergoeding, wanneer zij een rapport opstellen of omvangrijk coördinatiewerk verrichten.

Werking

Bepalen van de agenda

De Vrijdaggroep bestaat officieel sinds 19 april 2013 en haar werking en operationele kosten worden door de Koning Boudewijnstichting gefinancierd. In het begin van elk jaar wordt een onderzoeksagenda vastgelegd. Elk lid mag een project voorstellen en elke project wordt aan een voorkeurstemming onderworpen. De drie onderwerpen met de meeste stemmen worden door een groep van 2 of 3 leden uitgewerkt tot een project met bijhorend rapport. Voor ons eerste jaar besloten we iets rond de toekomst van onze diplomatie, het meten van welvaart en de toekomst van Brussel te doen. Volgend jaar werken we onder meer op de pensioenen, de financiële sector en de Belgisch-Congolese relaties. Daarnaast wordt onze input ook gevraagd voor kleinere ad hoc projecten van derden; zoals over democratische innovatie voor de KBS. We hebben een tweewekelijkse column in De Morgen en L'Echo die een forum bieden aan de leden om ten persoonlijke titel een mening te ventileren over een actueel onderwerp.

De plenaire sessies

Om de twee maanden komen we samen van donderdagavond 18u tot vrijdagavond 17u in wat we de plenaire sessies noemen. Op donderdagavond vindt een eerste vergadering plaats. We bespreken er soms de operationele werking van de groep, maar er kunnen evengoed externe experts aan bod komen die een onderwerp inleiden waar we de volgende maanden zullen op werken. Op vrijdag bespreken we 1 of 2 rapporten. Deze werden 2 à 3 weken op voorhand door de auteurs doorgestuurd zodat iedereen goed voorbereid naar de sessies komt. De roterende voorzitter modereert de soms zeer hevige debatten – de groep is inderdaad ook ideologisch zeer divers – en iedereen kan amendementen en voorstellen indienen. Na de sessie maakt de voorzitter een beknopt verslag op en krijgen de auteurs een aantal weken de tijd om de commentaar en suggesties in hun rapport te integreren. Tegelijkertijd bereiden ze de communicatie van het rapport voor en nemen ze de nodige contacten.

Output

De auteurs krijgen enkele maanden de tijd om een onderbouwd rapport op te stellen. De bedoeling is om een degelijke, op feiten en cijfers gebaseerde analyse te maken van een problematiek, maar ook om concrete en originele oplossingen aan te bieden aan de beleidsmakers en de publieke opinie hiervoor te sensibiliseren via onder andere de media. De auteurs communiceren hun boodschappen en verwerken feedback via private sessies met experts.

1 jaar Vrijdaggroep in cijfers

20 leden

6 'plenaire' sessies

3 rapporten

4 gesloten sessies

30 opiniestukken

100 aanbevelingen

7 toespraken

117 verwijzingen in de krant¹

1. Mediasearch van 2 april 2014

Een handvol interviews op radio en televisie

Leden van de Vrijdaggroep

De Vrijdaggroep is steeds op zoek naar gemotiveerde mensen met een interessant profiel. Om de opvolging van de projecten en het houden van debatten beheersbaar te houden kunnen er niet meer dan 20 actieve leden zijn. Diversiteit is het sleutelwoord van de groep, zowel wat de expertise als de culturele achtergrond betreft. Er wordt ook steeds naar een ideologisch en genderevenwicht gezocht. Kandidaten kunnen spontaan solliciteren door een email te sturen met een korte motivatie en een CV naar info@v-g-v.be. Hun applicatie zal in het licht van bovenstaande criteria geëvalueerd worden en rekening houdend met het maximaal aantal leden. De huidige leden van de groep zijn:

Nicolas Baise (1982) is Principal bij de Boston Consulting Group waar hij Belgische en internationale ondernemingen adviseert over strategische, organisatorische en operationele vraagstukken en hen begeleidt bij belangrijke transformatie-processen. Vandaag woont hij in Brussel, maar hij was vroeger ook werkzaam in Mumbai (Indië). Zeer actief in het verenigingsleven was Nicolas voorzitter van de beweging 'Projects à Kot' aan de UCL en vice-president van de algemene studentenraad van Louvain-la-Neuve. Hij heeft ook in Afrika gewerkt voor de NGO 'Louvain Coopération au Développement'. Nicolas is handelsongenieur en behaalde een Master in Internationaal Management aan de Community of European Management Schools (CEMS).

Joeri Colson (1981) behaalde masters in het sociale beleid (KUL) en in de algemene economie (UGent) en heeft een diploma for graduates in Internationale Betrekkingen van de London School of Economics op zak. Zijn interesses situeren zich in het sociaal en arbeidsmarktbeleid. Na een aantal jaren in middenveldorganisaties rond sociale uitsluiting te werken, is hij momenteel werkzaam voor het Vlaamse agentschap van het Europees Sociaal Fonds.

Naïm Cordemans (1983) is econoom bij de Nationale Bank van België waar hij vooral werkt rond vraagstukken in monetair beleid. Voordien werkte hij een tijd voor de Europese Commissie, in Brussel en Tokio, en voor het Itinera Instituut. Hij studeerde economie aan de Université libre de Bruxelles et het Europacollege (Brugge). Naïm is ook assistent macro-economie aan de ULB en werkt mee aan 'Euros du village', een internet-site die zich buigt over Europese actualiteitsvraagstukken.

Charlotte de Callatay (1990) is tweedejaars-studente Master Economie en zit in haar laatste jaar Master rechten aan de UCL. Ze is lid van de Raad van Bestuur van het Jeugdparlementjeunesse en van de Jeugdraad van de Franse Gemeenschap. Ze is ook actief in de algemene studentenraad van Louvain-la-Neuve, waar ze verantwoordelijk is voor communautaire zaken. Ze heeft er debatten georganiseerd over politieke, economische en sociale zaken.

Benoît Decerf (1984) begon zijn carrière in 2007 bij het internationaal studiebureau 3E als project-ingenieur inzake energie-efficiëntie in gebouwen en hernieuwbare energie. In 2009 vertrok hij voor zes maanden naar Clorinda, een geïsoleerde stad in het Noorden van Argentinië, om er mee te werken aan de opbouw van een cultureel centrum. Bij zijn terugkeer startte hij een onderzoeksmaster in de economische wetenschappen aan de KUL. Momenteel werkt hij aan een doctoraat in de normatieve economie met een FNRS-mandaat aan de UCL.

Sam Deltour (1985) is co-assistent psychiatrie aan de KUL. Op jonge leeftijd droomde hij ervan sledehonden te mennen in Alaska en expedities te ondernemen op Antarctica. Hij combineerde die wilde plannen met zijn studies. Zo bracht hij 20.000 km door op de hondenslede in het hoge Noorden. Hij nam er deel aan verschillende internationale races van 1600 km. In 2012 vestigde hij het wereldrecord voor de langste, autonome expeditie op Antarctica, 5013 km in 73 dagen. Hij verdiept zich graag in menselijke vraagstukken en het is zijn wens de eenvoudige inzichten die de natuur hem demonstreerde met anderen te delen.

Romanie Dendooven (1985) studeerde rechten aan de Universiteit Gent, de Université de la Sorbonne en Columbia University of New York als fellow van de Belgian American Educational Foundation (BAEF). Tijdens haar verblijf in de Verenigde Staten was ze verantwoordelijk voor de relaties tussen BAEF fellows en alumni en zette ze mee de alumngroep van de BAEF op. Romanie werkt bij Cleary Gottlieb Steen & Hamilton LLP waar ze, als advocaat aan de balies van Brussel en New York, vooral actief is in vennootschapstransacties en in financiële regulering.

Michiel De Muynck (1985) is als vrijwillig wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Instituut Financieel Recht van de UGent. Hij behaalde een doctoraat in de rechten aan de UGent en was Visiting Scholar aan de Columbia University Law School in New-York. Michiel begon begin 2013 te werken voor het Corporate & Finance departement van het advocatenkantoor Stibbe. Hij adviseert financiële instellingen, bedrijven en overheden over een brede waaier van Belgische en internationale financiële transacties. Michiel schrijft en spreekt geregeld over bank- en financieel recht.

Ferdi De Ville (1985) is doctor in de politieke wetenschappen en is momenteel docent en onderzoeker in Europees handelsbeleid en economische en monetaire unie aan de Universiteit Gent. Hij is stichtend lid van het jonge, progressieve forum Poliargus. Ferdi De Ville levert veelvuldig bijdragen aan het maatschappelijk debat over de oorzaken en aanpak van de eurocrisis en de weg naar een sociaal Europa. Hij geeft hierover ook regelmatig lezingen aan onder andere Belgische middenveldorganisaties.

Soumia El Majdoub (1983) is een jonge ondernemster, geboren en getogen Belg met roots in Noord-Afrika. Als kind van 2 werelden, ervaart ze sterk de uitdagingen waar België, Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten tegenaan kijken. Met een brede expertise in diversiteitsmanagement, etnomarketing, strategische communicatie en public relations adviseert zij zowel non-profit organisaties en publieke administraties als de privé-sector en patronale organisaties. Vooral in deze laatste is zij de voorbije jaren zeer actief in Brussel, waardoor de grootstedelijke problematiek eveneens haar aandacht trekt.

Soo Yang Geuzaine (1980) is hoofd van het Departement Decoratieve Kunst van het Grand Curitus in Luik, Adjunct-Conservator en Secretaris van het Archeologisch Instituut van Luik en doceert een aantal seminars rond antiek. Soo Yang behaalde een doctoraat in de Kunstgeschiedenis en Archeologie aan de Universiteit van Luik en bestudeert de architectuur van de vakantiewoningen en de cottage-stijl in het werk van de Brusselse Art Déco architect Georges Hobé (1854-1936), waarover zij niet enkel talrijke artikels maar ook de allereerste monografie schreef. Soo Yang is daarnaast ook sterk geëngageerd in het hedendaagse debat over het cultureel patrimonium.

Hannelore Goeman (1984) behaalde een doctoraat in de politieke wetenschap aan de VUB over de ontwikkeling van het integratiebeleid voor derdelanders op Europees niveau. Ze is daarnaast ook onderzochtster van sp.a Brussel, de gewestelijke koepel van de Nederlandstalige socialisten in Brussel. Ze studeerde moderne geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Leuven en de University of British Columbia (Canada). Daarnaast behaalde Hannelore een M.Phil in Europese Studies aan de University of Cambridge (Verenigd Koninkrijk). Momenteel werkt ze als adviseur voor Ans Persoons, schepen voor Nederlandstalige aangelegenheden, Wijkcontracten en Participatie aan de Stad Brussel.

Laurent Hanseeuw (1985) begon in 2012 te werken voor Cushman & Wakefield als economist en research analyst. Hij behaalde een MSc als handelsingenieur aan de Solvay Business School en bezit daarnaast een economisch diploma in Europese zaken van het Collège de Europe (Brugge). Hij begon zijn carrière met stages bij de Franse Raad voor Economische Analyse en de Nationale Bank van België alvorens bij Delhaize aan de slag te gaan als project analyst. Daarna ging hij werken voor het Itinera-instituut, waar hij zich bezig hield met een breed scala aan economische onderwerpen, gaande van fiscaal en belastingbeleid, tot immigratie en onderwijs. Hij publiceert regelmatig opiniestukken en analyses in de Belgische kranten en doceert een seminarie in politieke economie aan de Solvay Business School (ULB).

Jonathan Holslag (1981) doceert internationale relaties aan de VUB. Zijn onderzoek spitst zich toe op Azië en de positie van Europa in de evoluerende wereldorde. Hij publiceerde diverse boeken, tientallen wetenschappelijke papers alsook opiniestukken in kranten zoals de Financial Times, the Guardian en International Herald Tribune. Jonathan adviseerde diverse Europese instellingen, lidstaten en multinationale bedrijven. Hij was als vrijwilliger actief in tal van sociale organisaties en gaf een tijd les in het secundair onderwijs.

Louise Knops (1986) is sinds 2010 assistente van europarlementariër Philippe Lamberts (Ecolo) en sinds 2011 onderzoekster aan het "Centre for European Policy Studies" (CEPS), een Europese beleidsdenktank. In haar twee jobs werkt ze voornamelijk op landbouwbeleid. Als lid van de partij Ecolo was ze kandidate in de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 en gaat haar interesse vooral uit naar de manier waarop duurzame voeding bij kan dragen aan de ecologische transitie van onze maatschappij. Ze behaalde diploma's aan het Instituut voor Europese Studies van de ULB en aan het Vrije Instituut Marie Habs waar ze vertaler Engels-Duits-Frans studeerde.

Benjamin Muylaert (1984) is woordvoerder van de N-VA-Kamerfractie. Voordien werkte hij als adviseur Buitenlandse Zaken voor de N-VA en als medewerker politieke en economische zaken op de Japanse ambassade in Brussel. Hij studeerde geschiedenis in Leuven en in Pennsylvania. Kempenaar met West-Vlaamse roots, woont nu in Brussel. Occasionele jogger, maar vooral levensgenieter.

Thomas Renard (1983) is onderzoeker aan het Egmont Instituut en doctorandus aan de Universiteit van Gent. Als specialist inzake internationale, strategische vraagstukken wordt hij regelmatig geconsulteerd door verschillende Belgische en Europese instellingen, en dan vooral het Ministerie voor Buitenlandse zaken en de Europese Commissie. Hij heeft verschillende studies, artikels en opiniestukken gepubliceerd over internationale vraagstukken. Thomas studeerde internationale relaties aan de George Washington University en aan de Université Catholique de Louvain, en behaalde daar ook een Master in Journalistiek.

François Toussaint (1983) is raadgever aan het Emile Vandervelde Instituut, de denktank van de PS. Voordien was hij Associate Director d'Interel Belgium, waar hij bedrijven adviseerde over communicatie en publiek. In 2007 won hij de prijs « Esprit Européen » van de Bernheim Stichting. Zeer geëngageerd in het venerigingsleven creerde François le 'Kot   Projets Droits de l'Homme' aan de l'UCL en was hij voorzitter van het Jeugdparlement van de Franse Gemeenschap. Momenteel is hij co-voorzitter van Plan B. François studeerde rechten aan de FUNDP, UCL en ICADE-Madrid en behaalde een Master internationale betrekkingen en diplomatie aan de Universiteit Antwerpen.

Brieuc Van Damme (1983) is de voorzitter van de Vrijdaggroep. Hij is econoom en adviseert Vicepremier Alexander De Croo over volksgezondheid en sociale zaken. Brieuc zetelt in de Algemene Raad van het RIZIV en de raad van bestuur van het Federale Kenniscentrum voor de gezondheidszorg. Daarvoor was hij aan de slag als onderzoeker bij de denktank Itinera en doceerde hij een vak economie aan de Universiteit Gent. Brieuc schreef naast een tiental gepubliceerde beleidsanalyses ook het boek *Het Grijs Goud* (Roularta, 2010). Via opiniestukken, interviews en lezingen komt hij regelmatig tussen in het publieke debat. Brieuc is een fervent gelover in de ontzulling en het samenwerkingspotentieel van de generatie Y.

Roxane van Heurck (1985) is assistente in de neurologie en doceert in de genetica van de neuro-ontwikkeling aan de ULB (IRIBHM). Roxane bestudeert er de mechanismen die er voor hebben gezorgd dat de menselijke soort in haar evolutie de superieure cognitieve eigenschappen heeft ontwikkeld en die haar zo bijzonder hebben gemaakt. Dankzij de l'Oréal-Unesco for Women in Science prijs die ze in 2013 heeft gewonnen zal ze dit ambitieuze project kunnen realiseren. Met veel interesse buigt ze zich over actuele maatschappelijke uitdagingen.

Beleidsaanbevelingen na 1 jaar Vrijdaggroep

Hieronder vindt u de bijna 100 (beleids)aanbevelingen die de Vrijdaggroep de afgelopen 12 maanden heeft uitgebracht. Sommige thema's zijn meer aan bod gekomen dan anderen, wat geenzins betekent dat ze belangrijker zijn. De behandelde maatschappelijke vraagstukken zijn ingegeven door de uiteenlopende onderzoeksinteresses van de leden en de actualiteit. Een aantal aanbevelingen zijn danig concreet en implementeerbaar dat het over zogenaamde «quick wins» zou kunnen gaan voor beleidsmakers, andere aanbevelingen zijn dan weer eerder strategisch van aard. De achtergrond, analyse en belangrijkste cijfers om de aanbevelingen te kunnen kaderen vindt u telkens terug in de documenten waarnaar gerefereerd wordt. In onze rapporten en visienota's werden bepaalde onderwerpen ten gronde uitgewerkt (de toekomst van de Belgische diplomatie, het meten van welzijn, het pensioenvraagstuk), terwijl in de opiniesstukken eerder suggesties staan die meestal gebaseerd zijn op de opgebouwde expertise en dagelijkse praktijk van de auteurs (gezondheidszorg, integratie, mobiliteit, onderwijs). Het is niet zo dat de Vrijdaggroep anoniem achter elke aanbeveling staat, maar we zijn er wel van overtuigd dat iedere aanbeveling op zijn minst een debat waard is, en de beleidsmakers kan inspireren om nog beter te doen.

Beleidsdomein	Aanbeveling	Referentie en auteurs
Onderwijs	<p>1. In het hoger onderwijs neemt het budget per student stelselmatig af. Er moet creatief worden nagedacht over de manier waarop onze hoge scholen en universiteiten zich kunnen herfinancieren. Dat zou bijvoorbeeld kunnen via een systeem van verhoogd, maar uitgesteld, inschrijvingsgeld.</p> <p>2. De programma's van het eerste jaar in het hoger onderwijs laten samensmelten om vervolgens enkele cursussen in te richten voor het eerste jaar die voor een groot aantal disciplines identiek zijn. We denken bijvoorbeeld aan een richting 'filologie/rechten/economie/politieke en sociale wetenschappen' waarin exact dezelfde cursussen worden gegeven aan alle studenten van het eerste jaar. Het jaar zou verplicht zijn, maar het al dan niet volledig slagen is niet bepalend voor de toegang tot het tweede jaar van alle richtingen. Slaagt men in bovenvermelde richting bijvoorbeeld niet voor de wiskundecursus, dan kan men nog altijd overgaan naar een tweede jaar rechten.</p>	<p>Welk onderwijs willen wij? <i>Charlotte de Callatay</i></p> <p>Hoger onderwijs: voor een 'generalistisch' eerste jaar <i>Charlotte de Callatay</i></p>

Arbeidsmarkt	<p>3. Zet verder in op de geïndividualiseerde en gedigitaliseerde competentierugzak voor iedereen, in het bijzonder voor de groep waar een (erkend) diploma ontbreekt en waarvan de extra-scholairse ervaring niet voldoende wordt gevalideerd. Zie er echter op toe dat de opgenomen competenties, in het bijzonder deze met betrekking tot soft skills, voldoende objectiveerbaar zijn en dit competentiebeleid dus de afstand naar de arbeidsmarkt niet vergroot in plaats van verkleint.</p> <p>4. Er moet een Europees minimumloon komen, in functie van het beschikbaar inkomen per capita van elke lidstaat. Op die manier voorkomen we dat economieën elkaar beconcurreren door arbeidsvoorwaarden af te bouwen. Een harmonisering op Europees niveau van de arbeidsvoorwaarden en niet pecuniaire minima (werktijd, inspraak, opleiding, etc.) is eveneens wenselijk.</p>	<p>Naar een draagbare rugzak <i>Joeri Colson</i></p> <p>Van Duits naar Europees minimumloon, en verder <i>Ferdi De Ville en Joeri Colson</i></p>
Pensioenen	<p>5. Améliorer les données disponibles quant aux revenus des pensionnés afin de mieux évaluer le taux de pauvreté de ceux-ci, les revenus de remplacement dont ils disposent réellement, etc.</p> <p>6. Mieux définir, évaluer, objectiver la pénibilité des emplois (afin d'améliorer l'octroi d'éventuels régimes préférentiels)</p> <p>7. Mieux quantifier (et définir) le taux de pauvreté des aînés</p> <p>8. Disposer d'évaluations plus précises des coûts engendrés par les pensions par catégorie et cohorte (de générations, d'âges, de catégories socioprofessionnelles, etc.)</p> <p>9. Mesurer l'élasticité et la propension à l'épargne des différentes catégories de personnes et de travailleurs</p> <p>10. Évaluer et distinguer plus précisément le coût temporaire lié à la cohorte des baby-boomers</p> <p>11. Harmonisation des trois systèmes de pensions (indépendants, employés et fonctionnaires)</p> <p>12. Prendre mieux en considération le coût de pension des fonctionnaires</p> <p>13. Objectiver et mieux comptabiliser (dans le budget) le système des périodes assimilées</p> <p>14. Baser le droit à la pension sur le nombre d'années de travail</p>	<p>Pensions: parole aux jeunes * <i>Laurent Hanseeuw et Brieuc Van Damme</i></p>

15. Responsabiliser les entités fédérées au regard du coût des pensions de leurs fonctionnaires
16. Introduire un système automatique d'ajustement du montant de la pension en fonction du choix de l'âge de départ à la pension de l'individu et de l'évolution de l'espérance de vie (système notionnel)
17. Généraliser l'accès aux piliers de capitalisation à toutes les catégories de travailleurs (ouvrir le second pilier aux fonctionnaires)
18. Encourager le paiement du second pilier en mensualité plutôt qu'en capital
19. Elargir l'horizon et la nature des investissements des fonds de pensions
20. Installer des limites efficaces, tant relatives qu'absolues, sur les montants déductibles par un individu dans le cadre des seconds et troisièmes piliers de pensions
21. Imposer aux employeurs de proposer une cotisation complémentaire de pensions à tous leurs employés
22. Donner la possibilité aux personnes inactives de cotiser davantage aux piliers de capitalisation lors de leur retour en activité
23. Rendre le(s) système(s) de pension(s) plus adapté(s) à la mobilité des travailleurs (et des pensionnés) en Europe
24. Faciliter, pour les pensionnés, la transformation d'actifs financiers en revenus récurrents

Welzijn en gezondheidszorg

25. Voor psychofarmaca trekt men 160 miljoen euro per jaar uit, voor psychotherapie nagenoeg niets. Er moet budget worden vrijgemaakt om niet medicamenteuze alternatieven te kunnen terugbetalen. We schatten dat het doelmatig voorschrijven van cholinesterase-inhibitoren volgens evidence based criteria zo'n 70 miljoen euro oplevert, een verminderde terugbetaling van antidepressiva voor niet chronische therapiën 10 miljoen euro. Een begin.
26. Het aantal psychiatrische ziekenhuisbedden afbouwen en nog meer gebruik maken van artikel 107 van de ziekenhuiswet om met die vrijgekomen middelen meer ambulante psychiatrische zorg te organiseren.

Pleidooi voor een renaissance van de psyche
Sam Deltour en Brieuc Van Damme

27. De nog steeds ongelijke man-vrouw relatie in de publieke sfeer wordt doorgetrokken naar de huiselijke sfeer. Daarom zijn vooral vrouwen het slachtoffer van partnergeweld. Meer vrouwen op leidinggevende posities kan dus ook de huiselijke machtverhouding ten goede komen. Quota worden weleens naar voor geschoven om op relatief korte termijn een kritische hoeveelheid rolmodellen te bekomen, waarna de quota kunnen worden losgelaten.

Partners in crime
Marika Andersen en
Brieuc Van Damme

28. Om de ondervertegenwoordiging van mannen in de huiselijke sfeer tegen te gaan stellen we voor de tien dagen vaderschapsverlof verplicht te maken.

Feminisme is een mannenzaak
Marika Andersen en
Brieuc Van Damme

29. Het optionele ouderschapsverlof van 4 maanden zou aantrekkelijker kunnen worden gemaakt door het vervangingsinkomen dichterbij het reële loon te brengen. Dit kan gefinancierd worden door een vermindering van de uitgaven gerelateerd aan partnergeweld (geschat op een half miljard euro in België), en vooral door de loopbaantijd geleidelijk op te trekken om te compenseren voor de periodes van afwezigheid op de arbeidsmarkt.

30. Kleine, sociale initiatieven op lokaal niveau, vaak gegroeid uit burgerlijke betrokkenheid (onthaalbeleid, thuiszorg, cultuur) bieden een meerwaare die grote structuren niet altijd kunnen geven (maatwerk, individuele emancipatie, differentiatie). Zij moeten klein kunnen blijven en ondanks de budgettaire moeilijke tijden een beroep kunnen blijven doen op overheidsmiddelen. Bij de evaluatie van dergelijke projecten zou men naast kwantitatieve gegevens voldoende rekening moeten houden met kwalitatieve elementen

Grassroots gekortwiekt?
Rafike Yilmaz en Sam
Deltour

31. Bij het doorvoeren van besparingen moeten we ook de grotere, tussenliggende structuren van het middenveld in vraag durven stellen en een ernstige kosten-baten analyse maken van deze coördinatielagen.

32. Het voeren van inburgeringsbeleid mag geen excuus worden om niet minstens evenveel aandacht te besteden aan het voeren van een duurzaam integratiebeleid nadat nieuwkomers een inburgeringscursus hebben gevolgd. Een inburgeringscursus is geen wondermiddel.

Over inburgering, integratie en de natie
Hannelore Goeman

33. Regelgeving en technologie moeten daarom hand in hand gaan en gebruiksvriendelijke tools moeten ons in staat stellen om na te gaan waar onze informatie zich op het world wide web bevindt. Het is "privacy by design": de idee dat de bescherming van onze persoonsgegevens (verplicht) zit ingebouwd in die systemen die onze informatie bevatten.

Big data, little privacy
Romanie Dendaoven

Economie

34. Erken klinische genetica als een volwaardige medische specialisatie op basis van een specifieke opleiding van minstens 4 jaar.

België: erken genetica
Roxane van Heurck en
Brieuc Van Damme

35. La croissance du Produit Intérieur Brut (PIB) ne devrait pas être l'objectif ultime des politiques menées par nos dirigeants. Le 'bien-être durable', qui tient compte des dimensions non matérielles du bien-être, des inégalités et du caractère durable de notre bien-être, devrait devenir la finalité qui guide notre société, nos politiques et qui informe le débat public.

Au-delà du PIB: pour un pays où il fait vraiment bon vivre **

&
À quel point fait-il bon vivre en Belgique ?
Naim Cordemans,
Benoît Decerf et Ferdi De Ville

36. La manière de définir le bien-être et les dimensions à inclure dans sa définition devrait faire l'objet d'un large débat de société initié par des experts.

37. Les gouvernements fédéral et régionaux devraient développer les principaux indicateurs des autres dimensions du bien-être et de sa distribution avec la même qualité et la même fréquence que pour le revenu, comme la Région wallonne a récemment commencé à le faire.

38. Il ne suffit pas de compléter la mesure du bien-être matériel par des aspects non matériels pertinents. Il est également nécessaire d'attacher une attention particulière au niveau des inégalités, qu'elles soient intra- ou intergénérationnelles. Cela signifie concrètement mesurer la distribution du bien-être individuel au sein de la population et s'assurer de son caractère durable.

39. Il y a lieu de créer un site Internet accessible à tous et convivial, permettant aux citoyens de prendre connaissance de l'évolution du bien-être sociétal dans ses différentes dimensions, ainsi que des développements concernant certains indicateurs plus spécifiques. Une meilleure mesure du bien-être sert en effet simultanément deux objectifs: des politiques mieux conçues et un débat démocratique mieux informé.

40. Men moet erop toezien dat de drempelwaarden in de wettelijke definitie van een KMO (werknemers, omzet) verweven met bijkomende verplichtingen (strengere arbeidswetgeving, wegvallen fiscale voordelen) geen normatieve rem op de groei van ons economisch potentieel wordt. Het is daarom aangewezen een aantal wettelijke definities en daaraan gekoppelde permanente (fiscale en sociale) voordelen te herzien om mogelijke distorties te vermijden.

Klein, maar fijn?
Laurent Hanseeuw

41. We moeten identificeren welke de belemmeringen zijn voor de opstart en ontwikkeling van KMO's, in het bijzonder hoe we de toegang tot kapitaal kunnen verbeteren.

42. Het behoort te overheid toe erover te waken dat markten degelijk functioneren via een efficiënte doorstroming van informatie. Vroeger richtte zij daarvoor fiere pleinen en gotische hallen op, vandaag kan dat digitaal.

Klusadvisor
Jonathan Holslag

43. Ze zou bijvoorbeeld de opstart van een "klusadviseur" kunnen faciliteren, dé digitale marktplaats die consumenten moet toelaten om zich te informeren over allerhande dienstverleners (loodgieters, garagisten, tuiniers, etc.) om te selecteren, en te evalueren. Gemiddeld gaat 1/3e van ons huishoudbudget namelijk naar dergelijke diensten

44. Het is een zaak om op school de producenten van morgen op te leiden; het is minstens even belangrijk hen te wapenen als consumenten.

45. Als we een bank - of het nu om een spaar dan wel een zakenbank gaat - toelaten om zo groot te worden in vergelijking met de economie waarin ze haar activiteit uitoefent, heeft haar faillissement rampzalige gevolgen, ongeacht of ze wereldwijd actief is of niet. Het zou dan ook rationeel zijn indien ons land de grootte van al onze bankinstellingen zou beperken.

Het schrikbeeld van een bankensplitsing die er niet (echt) komt
Laurent Hanseeuw

46. Een bankhervorming moet in de eerste plaats preventief ingrijpen. Concreet betekent dit dat banken over voldoende eigen middelen beschikken in vergelijking met de risico's die ze aangaan. Bij onvoorziene gebeurtenissen zijn ze dan in staat om de schok op te vangen. In dit verband merken we op dat België tot dusver op geen enkele manier verwijst naar de strengere eisen die de internationale regelgeving stelt, in tegenstelling tot Zwitserland of het Verenigd Koninkrijk.

47. Een bankhervorming moet ook transparantie beogen, en zodoende verplicht men elke regelgever die namens de kiezers optreedt, om alle activiteiten en producten van een bank te begrijpen en aan het parlement te kunnen uitleggen. Zodra een activiteit niet langer perfect begrijpelijk is, kan ze niet meer worden getolereerd.

48. We moeten ervoor zorgen dat de verliezen bij een bankencrisis op de 'juiste' manier worden verdeeld.

49. Een arsenaal aan transparante, en dus voorspelbare, gerechtelijke middelen moet er bovendien voor zorgen dat bankiers die in hun opdracht tekortgeschoten zijn, worden gesanctioneerd.

50. De financiering van de toekomstige KMO-groei moet één van onze belangrijkste prioriteiten zijn. Banken, financiële instellingen en particulieren moeten opnieuw meer in het eigen vermogen van KMO's investeren. De overheid moet daarbij faciliterend werken (opvangen van risico's, stimuleren via de fiscaliteit) zodat de juiste financiële vehikels ontwikkeld worden. Want er is een mentaliteitswijziging bij de spaarders nodig.

51. Laten we bijvoorbeeld beginnen met KMO-fondsen te ondersteunen en een economisch zinvol en juridisch sluitend kader voor crowd-funding initiatieven te voorzien.

52. Cijferhygiëne is fundamenteel, maar het is een illusie te denken dat een instelling perfect kan doorrekenen wat de gevolgen van een beleidsinitiatief zijn. Dit inzicht moet worden meegenomen in de debatten over het doorrekenen van verkiezingsprogramma's als instrument voor de voor het overige zeer toe te juichen doelstelling van meer transparantie in het Belgische politieke debat.

53. Het fiscale gunstregime van bedrijfswagens vindt haar bestaansreden in de hoge kosten op arbeid, maar men regelt geen competitiviteitsprobleem door onze mobiliteit en luchtkwaliteit op te offeren. De hervorming van eind 2011, die een substitutie naar zuiniger wagens teweeg bracht (waardoor volgens onze schattingen zo'n 165 000 ton CO2 minder werd uitgestoten) kan als voorbeeld dienen voor een bredere hervorming van de autofiscaliteit. Een progressieve afbouw van het fiscale gunstregime voor dieselauto's moet daarbij worden meegenomen.

54. Ongetwijfeld zijn een aantal grote werven noodzakelijk om ons wegennetwerk beter te ontsluiten. Maar bijkomende wegen bijbouwen om het fileprobleem in ons land op te lossen kan omwille van het aanzuigefect slechts een tijdelijke oplossing zijn. Beter is om te investeren in alternatieven zoals een vlotter en beter afgestemd openbaar vervoer en het mogelijk maken van telewerk.

55. Belgische IC treinen die de taalgrens oversteken moet systematisch alle aankondigingen in het Nederlands, het Frans of het Engels gebeuren, zoals dat ook het geval is in de Eurostar of de Brusselse metro bijvoorbeeld.

Geef onze bedrijven meer (dan alleen) krediet
François Toussaint en Laurent Hanseeuw

Het EU-VS vrijhandelsakkoord en de illusie van objectieve cijfers
Ferdí De Ville

De hervormde bedrijfswagenfiscaliteit als voorbeeld
Naim Cordemans en Brieuc Van Damme

Mis de trein van de internationalisering niet!
Naim Cordemans

We stellen een mobiliteitspact voor Brussel voor:

56. In Brussel centrum moet de voetgangerszone om te beginnen worden uitgebreid naar de straten rond Manneken Pis, de Beurs, de Sint-Gorikshallen, het Oud Korenhuis en de Zavel.

57. Elke gemeente moet zich engageren om tegen 2016 minstens 1% van haar wegen structureel autovrij te maken. De impact op de kleine zelfstandigen moet in kaart gebracht worden en in rekenschap worden gebracht bij de nieuwe ruimtelijke ordening.

58. De belangrijkste lanen moeten een volwaardig fietspad krijgen.

59. Het bestaande NMBS netwerk moet beter worden benut in de stad, en de ontwikkeling van het GEN-netwerk worden versneld.

60. Een uitbreiding van het metronetwerk richting het zuiden van Brussel (Elsene, Bosvoorde) dient te worden besproken.

61. Elke 1e zondag van een nieuw seizoen moet autovrij worden. In bepaalde wijken kan die frequentie zelfs hoger liggen.

62. Maak verder werk van de OESO voorstellen zoals het afbouwen van de fiscale voordelen voor bedrijfswagens (met een parallelle verlaging van de werknemersbijdragen), een substantiële verhoging van de accijnzen op diesel (belangrijkste verantwoordelijke voor het fijn stof in de stad) en een stedelijke kilometerheffing om afraadparkings en beter openbaar vervoer te financieren.

63. We moeten klimaatdoelstellingen in de handelspraktijken integreren. Deze moeten worden meegenomen in de onderhandelingen over het Trans-Atlantisch Trade and Investment Partnership (TTIP), en het sluiten van een nieuw post-Kyoto klimaatprotocol door o.a. de VS en de EU een voorwaarde om het handelsakkoord te tekenen.

64. Omvangrijke handelsverdragen bieden geïndustrialiseerde landen een kans om de milieunormen nu nog zelf op te leggen in plaats van het risico te lopen dat ze ons later worden opgedrongen vanuit de opkomende economische reuzen.

65. Het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid moet meer inspelen op de nieuwe agrarische evoluties, zoals de kleinschalige biologische landbouw, maar zeker ook de stedelijke landbouw (gedeelde moestuinen, groepsaankopen of het kweken van aangepaste gewassen, etc.). Uit een studie van de FUSL en Greenloop uit 2013 blijkt dat stedelijke landbouw in Brussel mogelijks tot 6000 jobs zou kunnen creëren.

Brussel, een rijke maar onderontwikkelde stad
Naim Cordemans

Handel als klimaathefboom
Marike Andersen en Brieuc Van Damme

Ploegen voor een aangepast landbouwbeleid
Louise Knops

Migratie en integratie

66. Willen we überhaupt wel nog vasthouden aan het idee van de natie als basis voor ons gemeenschapsdenken? Is de houdbaarheidsdatum van het natieconcept niet verstreken, zeker in Brussel waar weinig mensen nog een geschiedenis delen, waar naast 'Vlaams en Frans' nog meer dan honderd andere talen worden gesproken en bijna alle culturen van deze wereld zijn vertegenwoordigd? Moeten we niet op zoek naar een nieuw verbindend verhaal?

Over inburgering, integratie en de natie
Hannelore Goeman

Buitenlandse betrekkingen

67. Investeren in multilaterale instellingen, de Europese integratie (onder meer op het vlak van buitenlands beleid) en een pragmatische bilaterale diplomatie

Een verdeeld land in een verdeelde wereld **
Jonathan Holslag en Thomas Renard

68. een nieuwe strategische reflectie die onze mondiale belangen identificeert en bepaalt hoe ze na te streven en welke capaciteiten daartoe nodig zijn. Om dit reflectieproces aan te moedigen, stellen we aan de Commissie Buitenlandse Zaken van het federale parlement voor een werkgroep over diplomatie op te starten en hoorzittingen te organiseren die in een rapport met aanbevelingen moeten uitmonden.

Tonen we ons allemaal Oekraïners?
Thomas Renard

69. Het is daarom aan te bevelen een permanent adviesnetwerk op te richten dat wordt aangestuurd door ambtenaren uit alle officiële organen en enkele experts.

Kibbelende partners goed voor trans-Atlantische as
Thomas Renard

70. een doeltreffender buitenlands beleid ontwikkelen dat de sterktes en de betrachtingen van de verschillende officiële niveaus samenbrengt. Noodzaak van een stroomlijning tussen de verschillende regeringen zolang het federale of confederale model bestaat.

71. Het ministerie van Buitenlandse Zaken zou moeten evolueren van een toezichthouder op de diplomatie tot een doeltreffende strategische katalysator.

72. We adviseren de federale regering en de gewesten om een reflectie over de toekomst van onze ambassades aan te vatten. Onze ambassades moeten echte internationale raakvlakken worden waarin federale diplomaten het werk coördineren, vergemakkelijken en verdelen met hun collega's uit de regio's. Het zou beter zijn de Belgische regionale kantoren niet te poolen maar ze allemaal in één gebouw onder te brengen, om de kosten te delen en onze zichtbaarheid en onze nationale merknaam te versterken.

73. Concreet zou men de tijdelijke detachering van gespecialiseerde agenten (federaal of regionaal) aan Belgische ambassades kunnen aanmoedigen wanneer een specifiek dossier dit vereist.

74. We stellen voor een grootschalig overleg te organiseren over de toekomst van de externe betrekkingen van onze maatschappij.

75. Idealiter moet dit proces drie niveaus bestrijken: 1) een opiniepeiling bij de belangrijkste stakeholders over de gewenste prioriteiten voor onze diplomatie; 2) een uitgebreide studie van onze belangen en onze invloed in verschillende regio's en sectoren door universiteiten en denktanken; en 3) de relevante commissies in de parlementen de prestatie van onze diplomatie actiever evalueren, hierover meer hoorzittingen houden en meer aanbevelingen formuleren.

76. Een permanent adviesnetwerk oprichten dat wordt aangestuurd door ambtenaren uit alle officiële organen en enkele experts. Het netwerk zou stakeholders en experts samenbrengen in seminars over actuele onderwerpen, de voorbereiding van beleidsnota's, enz.

77. De steden, gewesten en de federale regering moeten samenwerken aan een gemeenschappelijke merkstrategie op de lange termijn die het echte potentieel van onze maatschappij sterker in de verf zet in het buitenland. Dat kan via een gezamenlijk actieplan culturele diplomatie, en academische diplomatie en meer investeringen binnen de budgettaire mogelijkheden.

78. Een formele uitwerking van informele netwerken van expats.

79. Nadenken over hoe we onze grote migrantengemeenschap als troef kunnen inzetten voor het ontwikkelen

80. van sterkere commerciële en culturele betrekkingen met hun herkomstlanden

81. De soms versnipperde diplomatieke inspanningen samen brengen en beter op elkaar afstemmen.

82. Door Brussel te profileren als een van de toonaangevende laboratoria voor sociale innovatie en creativiteit in Europa, zullen we zowel het prestige van de Europese Unie als ons eigen prestige versterken.

83. Er moet een grondige doorlichting komen van onze economische diplomatie.

-
84. Een doeltreffender beleid om de export te bevorderen en te diversifiëren
85. Daarnaast moet onze regering haar vermogen versterken om handelsbarrières en oneerlijke concurrentie aan te pakken. Ze moet dat doen door haar eigen capaciteit te versterken om zware gevallen van handelsverstoring
86. te onderzoeken en klachten op het niveau van de Europese Commissie voor te bereiden.
87. We willen een nieuwe strategie voor investeringsbevordering die de inspanningen van de federale regering, de gewesten en de grote steden bundelt.
88. Het handelstekort verlagen door onze afhankelijkheid van de import van olie en gas te verminderen. In 2011 bedroeg ons handelstekort in goederen ongeveer 13 miljard US\$. Indien we erin zouden slagen onze import van olie en gas met 25 procent te reduceren, zou dit tekort in een klein overschot omslaan.
89. We moeten blijven onderzoeken hoe ambitieuzere normen de Europese markten kunnen helpen de "race to the bottom" met andere machten te vermijden. Dit is geen kwestie van protectionisme maar van een beleidsgestuurde aanmoediging om een duurzamer level playing field te scheppen.
90. België moet in zijn militaire capaciteit blijven investeren en een groter deel van zijn defensiebudget beschikbaar stellen voor militaire operaties.
91. Daarnaast moet het een permanente civiele capaciteit uibouwen (bv politiekorps) dat in stand-by staat maar op om op het even welk ogenblik geactiveerd kan worden.
92. We hebben nood aan een "EU-eerst"-strategie wanneer het op internationale defensiesamenwerking aankomt. Vooral wat gevechtsvliegtuigen betreft, moeten we onderzoeken of een beperkt aantal kan worden aangekocht en op een geïntegreerde manier met andere Europese lidstaten kan worden ingezet.
93. Bij gebrek aan een krachtige Europese strategie, moet ons land investeren in zijn eigen vermogen om cyberaanvallen af te weren.
94. We moeten het gebruik van de Permanente Gestructureerde Samenwerking, zoals bepaald in het Verdrag van Lissabon, aanmoedigen als een manier om de integratie op defensiegebied te bevorderen.

95. België moet ook zijn geografische veiligheidsprioriteiten bepalen: 1) een bredere Europese strategie ten opzichte van noordelijk Afrika en de Levant; 2) de opbouw van volwaardige strategische partnerschappen met Rusland en Turkije, twee landen waarmee we moeten samenwerken met het oog op een stabiele nabuurschap; 3) de noordelijke lidstaten hun belangen in het noordpoolgebied helpen verdedigen; 4) een onafhankelijke strategie tegenover het Midden-Oosten uitwerken; 5) een veiligheidsdimensie toevoegen aan haar partnerschappen met de grote machten; en 6) Europa zijn maritieme belangen kunnen verzekeren, vooral langs de corridor van onzekerheid van de Levant tot de Golf van Aden.

96. Als we de toekomst van Azië willen inschatten, moeten we zeer goed die twee onderscheiden maken: het onderscheid tussen groei en de baten van die groei én het onderscheid tussen China en het andere Azië.

Het andere Azië
Jonathan Holslag

Europa

97. Het is een plicht voor pro-Europeanen om kritisch te zijn tegenover Europa, en Europa heeft constructieve kritiek nodig om te overleven. Anders riskeren we dat burgers hun aversie gaan richten tegen het Europese systeem zelf, in plaats van tegen een bepaalde beleidslijn.

Kritisch zijn is een plicht,
zeker tegenover Europa
Ferdí De Ville

98. De kandidaat van de winnende politieke familie (groep in het Europees parlement) dient op basis van de verkiezingsuitslag, een regering samen te stellen die over een meerderheid in het Europees Parlement beschikt, zodat er ook een echte oppositie ontstaat. De Europese Unie zou nog meer moeten evolueren in de richting van andere democratieën, met een echt (tweekamer, bestaande uit het huidige Europees Parlement en de Raad van Ministers) parlement dat een uitvoerende macht aanstelt en controleert.

99. De Europese Commissie moet de Europese werkgelegenheid beschermen via reciprociteit en sociale clausules in haar handelsbeleid, zonder in verdoken protectionisme te vervallen.

Economische relance in
Wallonië?
François Toussaint

100. De doctrine van de Commissie inzake staatssteun dient versoepeld, zodoende regio's toe te laten hun industrieën te ondersteunen tijdens hun transitie, en de (her)vorming van arbeiders financieel te kunnen bijstaan.

Uitsmijter

Is onze toekomst nog een uitdaging?

De 5-sterrenbeweging van Beppe Grillo, de Indignados, de Occupy-beweging, of de Shame beweging bij ons,... Er is geen gebrek aan nieuwe, jeugdige bewegingen die zich verzetten tegen 'het systeem'. Maar wat je bij hen niet vindt is een echt alternatief voor dat systeem. *"De box op orde zetten zegt de ene, hem wegslijten zegt de andere, maar wie durft met zin voor realisme nog out of the box te denken?"* Dat is geen verwijt en ook geen paradox, zoals je hieronder zal lezen.

"De uitdaging van onze generatie is ..." Daarmee had dit stuk eigenlijk moeten beginnen. Maar de uitdaging van het schrijven van dit stuk is dat er niet zomaar een duidelijke uitdaging voor onze generatie kan geïdentificeerd worden. Niet dat 'generatie Y' de eerste generatie zonder ideaal is. In de jaren negentig spraken men al van 'generatie X'. Maar een 'generatie W' is er dan weer nooit geweest.

Op vorige tijdperken kan je een duidelijke uitdaging plakken. Algemene armoede uitbannen (19e eeuw), gelijkheid voor de wet (eerste helft 20e eeuw), nooit meer oorlog (na de twee verwoestende oorlogen), individuele keuzevrijheid (jaren zestig en verder). Natuurlijk is er nu nog steeds armoede, flagrante ongelijkheid, geweld, discriminatie en onvrijheid. Zeker in de rest van de wereld, maar ook bij ons. Terwijl dat niet meer zou moeten, wat het des te onaanvaardbaarder maakt.

Maar het treft, hier, slechts delen van de bevolking, en leidt niet tot een breed gedragen opstandig gevoel. *"Vandaag hebben de meeste mensen meer te verliezen dan ze vinden dat ze tekortkomen."* En dus klagen we wel veel, maar weinigen lijken bereid het systeem over een andere boeg te willen gooien, en er wordt nauwelijks nagedacht over een echt alternatief.

Dat valt niet per se te betreuren, hierboven zijn goede redenen gegeven voor wat je 'generationeel conservatisme' zou kunnen noemen. Maar toch is er die paradox: in het beste jaar uit de geschiedenis, zoals generatiegenoot Rutger Bregman van De Correspondent het noemt, wordt meer geklaagd dan ooit, en staat het wantrouwen in vele instellingen op een dieptepunt. Misschien heeft dat toch iets te maken met het gebrek aan utopie.

En misschien toch ook dat we teveel gericht zijn op uitdagingen uit het verleden. Wat moet deze generatie nog nastreven in het tijdperk van overvloed? Dat niemand ergens nog omkomt van honger, zeker. Meer zelfs, dat iedereen een minimum levensstandaard heeft. Desastreuze klimaatverandering, en oorlog (bijvoorbeeld om water of andere grondstoffen) vermijden, absoluut. En elke vorm van discriminatie uitbannen, natuurlijk. Je zou kunnen zeggen dat iedereen het daar zelfs over eens is.

Meer controversieel wordt het als we de vraag stellen of veel problemen die we vandaag kennen (werkloosheid, depressies, burn-outs en klimaatverandering, etc.) niet te wijten zijn aan het feit dat we nog steeds de uitdaging van de vorige eeuw nastreven: continue groei en volledige voltijdse werkgelegenheid. De uitdaging van onze generatie zou wel eens kunnen zijn hoe we een samenleving met de luxe van te weinig werk voor iedereen vormgeven.

Hoe verdelen we wat nog door mensen moet gedaan worden, en hoe verdelen we de opbrengst daarvan? Maar vooral: hoe geven we zin aan zulk leven? *“Als voor velen de toekomst geen uitdaging meer lijkt, dan is dat misschien wel de uitdaging van de toekomst.”*

Ferdi De Ville, maart 2014

Colofon

REEKS Friday Group
The future is (Y)ours to make – 1 jaar Vrijdaggroep
Cette publication est également disponible en français sous le titre: The future is (Y)ours to make – 1 an Groupe du Vendredi

Een uitgave van de Koning Boudewijnstichting,
Brederodestraat 21 te 1000 Brussel

AUTEURS De leden van de Vrijdaggroep

VERTALING Home Office

COÖRDINATIE VOOR
DE KONING
BOUDEWIJNSTICHTING BrigitteDuvieusart

GRAFISCH CONCEPT Faver.be
VORMGEVING Electronic publication

Deze uitgave kan gratis worden gedownload van
onze website www.kbs-frb.be en van www.v-g-v.be

WETTELIJK DEPOT: D/2893/2014/17
ISBN-13: 978-90-5130-849-5
EAN: 9789051308495
BESTELNUMMER: 3229

april 2014

WWW.V-G-V.BE

VRIJDAG GROEP